

ДО
ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
РАЙОНЕН СЪД – ИВАЙЛОВГРАД

на
Калоян Симеонов Петров – съдия при РС – Ивайловград, кандидат
за длъжността Административен ръководител – председател на РС –
Ивайловград

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ,

Представям пред Вас, концепцията си за стратегическо
управление на Районен съд – Ивайловград, както следва:

1. Лична мотивация:

През последните десет години работя като съдия в РС –
Ивайловград, през което време системно замествам председателя на
съда при отсъствие поради отпуск, включително на 2 пъти за по -
продължителни периоди от време поради временна
неработоспособност, а също и при командировки. Също така дейно
подпомагах председателя на съда във всички аспекти на
управлението на съда. В резултат на това, придобих знания и умения
за управление на този орган на съдебната власт, които ми дават
самочувствие да считам, че мога да се справя с задълженията на
негов административен ръководител. Освен това наблюденията ми
за работата на РС – Ивайловград, съпоставена и с тази на други
органи на съдебната власт, някои аспекти на вътрешната
организация в съда, а също развитието на технологиите,
достъпността на гражданите до правосъдие, мотивират желанието
ми да проведя реформи насочени към подобряване на дейността на
съда, да допринеса за усъвършенстване и оптимизиране на работата,
което основно ме мотивира да участвам в конкурса. Мотивацията ми
се поощрява и от положителното отношение на колегите и
съдебните служители към намеренията ми за участие в конкурса.

2. Анализ и оценка на състоянието на Районен съд - Ивайловград:

2.1. Исторически, географски и комуникационни бележки:

Районен съд – Ивайловград е създаден през 1913 г., непосредствено след освобождението на Източните Родопи от Османска власт, с цел осигуряване на правораздаване в тази изключително изолирана част от българската държава.

Районът на компетентност на съда обхваща територията на Община Ивайловград, намираща се в област Хасково, която е четвъртата по площ в страната. Релефът ѝ има планински, включително високопланински характер. Това, съчетано с лошата пътна инфраструктура, затруднява връзките на гражданите живеещи в общината с останалата част от страната.

На юг и изток границата на общината е и държавна граница на Република България с Република Гърция, в протежение на над 70 километра. През 2009 г. е отворен граничният контролно-пропускателен пункт „Ивайловград – Кипринос“, което доведе до известно икономическо оживление на общината.

Основните обществени комуникации в общината са насочени към областния център - Хасково, поради което обществените транспортни услуги в посока Кърджали са ограничени.

Най-близките други съдилища в област Хасково са Свиленградският – на около 70 километра от Ивайловград и Харманлийският – на около 80 километра от Ивайловград.

Реалното време за придвижване с лично превозно средство и до двата града е около 1 час и 20 минути, а с обществен транспорт – до Харманли около и над 1.40 часа, като до Свиленград липсва директен автобус.

Най-близкият съд в съседната област – Кърджали е Крумовградският, намиращ се на 55 километра от Ивайловград.

Реалното време за придвижване през планинския терен с лично превозно средство е около и над 1 час, а с обществен транспорт – над 1 час, като липсва редовен автобусен транспорт.

В горните разстояния и времена не се отчитат разстоянията от селата на общината до изходната точка – Ивайловград, както ѝ редовността на обществения транспорт.

Изолираността и отдалечеността на общината, лошата инфраструктура и неопределеността на фактическото започване на

електронното правосъдие, което е процес двустранен – от една страна създадени от държавата условия и от друга – възможност и желание на потребителите да го ползват, обосновава необходимостта от съществуването на Районен съд – Ивайловград.

2.2. Кадрова обезпеченост:

Щатните длъжности в Районен съд – Ивайловград включват двама съдии /единият и председател/, един съдия по вписванията, един държавен съдебен изпълнител, седем съдебни служители – административен секретар, главен счетоводител, трима деловодители и двама съдебни секретари.

Следва да се отбележи, че съдията по вписванията изпълнява и нотариални функции, поради липса на нотариус. Последното е резултат именно от изолираността на района.

Съгласно класификатора на длъжностите в съдебната администрация, а и съобразно функциите определени в ЗСВ и ПАС, в районните съдилища има най-малко 15 необходими функционални длъжности – главен счетоводител, административен секретар, системен администратор, служител по сигурността на информацията, съдебен секретар, служител “Бюро съдимост”, съдебен деловодител, деловодител съдебно-изпълнителна служба, деловодител регистратура, деловодител секретно деловодство, съдебен архивар, призовкар, домакин, куриер, чистач.

Както бе посочено в Районен – Ивайловград има седем съдебни служители, които, за да се осигури нормалното функциониране на съда, съчетават по няколко от посочените по-горе функции, а именно

1 - Същинският “Съдебен деловодител”, освен типичните функции, изпълнява и особено важните функции на “Системен администратор” на съда. Това се дължи на обстоятелството, че служителят назначен на тази позиция след конкурс през 2012 г. има необходимите знания и умения в областта на информатиката, а също така и технически познания. Същият служител създаде безплатно и на добра воля интернет страница на съда и я поддържа. Преди 2012 г. срещаме изключителни затруднения в поддръжката на предишната интернет страница, която ни бе създадена отново по добра воля от системен администратор на друг съд и бе закрыта поради проблеми със субекта поддържащ интернет сайт, в който се съдържаше страницата на съда. Поради липса на необходимите специални умения, които предопределиха създаването на длъжността системен администратор в съдилищата, интернет страницата на съда до 2012

г. не можеше да се поддържа актуална. Освен това съдебният деловодител във функциите на “Системен администратор” поддържа в изправност софтуера на компютрите в съда и в някои случаи и хардуера, което също преди назначаването му създаваше значителни затруднения, поради липса на специалисти в Ивайловград и изключителната отдалеченост и изолираност от други градове, в които има съответни специалисти.

Съдебният деловодител замества при отсъствие “Деловодителя Регистратура”, а и ежедневно, с оглед спецификата на комплекса от функции на последния, които посочваме по-долу. Замества при отсъствие и Деловодителя “Съдебноизпълнителна служба”.

2. “Деловодителят - Регистратура” изпълнява освен типичните си функции и тези на “Призовкар” и “Куриер”. Тези допълнителни функции налагат почти ежедневно да отсъства от регистратурата на съда, което налага неговото заместване от съдебния деловодител и съдебните секретари.

3. Деловодителят “Съдебноизпълнителна служба” е в отделно деловодство на съдебноизпълнителната служба, като осигурява нормалното и функциониране. Изпълнява и функциите на деловодител по административнооказателни дела след приключването им. Придружава и съдебния изпълнител за осъществяване на дейността му при осъществяване съдебноизпълнителни действия извън съда – описи и прочие.

Деловодителят “Съдебноизпълнителна служба” изпълнява и функциите на „Архивар”. Замества Административния секретар в част от възложените му комплексни функции, при отсъствие поради отпуск, а именно във функциите му на служител “Бюро съдимост”, а също и Главния счетоводител.

4. Всеки един от служителите изпълнява и функции на “Чистач”, относно работното си помещение.

6. “Административен секретар” – освен преките си функции, изпълнява функциите на Служител - Бюро съдимост”.

7. “Главен счетоводител” – освен специфичните счетоводни функции, изискващи специална квалификация, изпълнява дейност и като “Домакин” относно съдебната сграда и имущество.

Замества при отсъствие Деловодителя “Съдебноизпълнителна служба”, частично във функциите му на “Архивар”.

8 Двамата Съдебни секретари освен специфичните си функции, активно подпомагат съдебния деловодител и деловодителя регистратура в дейността им и ги заместват при отсъствие. Единият

от съдените секретари е и “Деловодител Секретно деловодство” и “Служител по сигурността на информацията”.

С оглед на конкретния обем работа в Районен съд Ивайловград, и посоченото съвместяване на функции, считам, че съдът е обезпечен в достатъчна степен кадрово.

2.3. Сграден фонд:

Районен съд – Ивайловград ползва сграда собственост на Министерство на правосъдието, построена за съд през 1943 г..

В сградата се помещават още Районна прокуратура – Ивайловград и Агенцията по вписванията. Това създава известни пространствени затруднения, както на съда, така и на прокуратурата, но същите са търпими, а и решими само чрез освобождаване на сградата от един от органите на съдебната власт, което явно е нерешим проблем.

Сградата не е достъпна за хора с ограничена подвижност.

Не е обезпечен ограничителен режим за достъп до съдиите.

Сградата и работещите в нея се охраняват от един служител на съдебната охрана, което не обезпечава напълно целодневната охрана.

2.4. Техническо оборудване и електронен достъп:

Районен съд – Ивайловград е обезпечен с модерни компютърни информационни системи, закупени през 2015 г. Разполага с достатъчно печатащи, копиращи и сканиращи устройства, необходими за обезпечаване на нормалната работа, включително за стартиране на електронно правосъдие.

Поддържа се интернет страница на съда, на която своевременно се обявяват съдебните актове и друга полезна за гражданите информация и образци на документи.

2.5. Компетентност и правораздавателна дейност през последните 3 години /накратко я маркирам, тъй като данните са извлечени от годишните доклади на съда, които са публични/:

На Районен съд – Ивайловград са подсъдни като първа инстанция граждански, наказателни, включително административно-наказателни и по същността си административни дела по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Видно от годишните доклади за дейността на съда през 2014 г., в съда са постъпили 237 дела, от които 139 граждански и 98 наказателни. Заедно с несвършените от предходни години дела, общият брой на поставените за разглеждане дела е бил 274. Свършени са 246 дела.

През 2013 г. в съда са постъпили 228 дела. С останалите несвършени от предходни години, броят на поставените за разглеждане дела е бил 284.

През 2012 г. в съда са постъпили 331 дела. С останалите несвършени от предходни години, броят на поставените за разглеждане дела е бил 366.

~~Намаляването на делата в сравнение с 2012 г. и предходните е тенденция за цялата съдебна система и се дължи на по-малкият брой на заповедните производства. Тенденцията за Районен съд – Ивайловград обаче все още е противоречива, с оглед увеличението на постъпилите дела през 2014 г.~~

Делата в Районен съд – Ивайловград по правило се приключват в законоустановените и разумни срокове. Забавянето на някои дела се дължи на обективни причини – изискванията на процесуалните закони за осигуряване на правото на страните на участие и защита в процеса. През зимните месеци и поради невъзможност на страни, свидетели и вещи лица да се явят, поради лоша пътна инфраструктура и поддръжка. Често ангажираните извън Ивайловград адвокати и вещи лица не се явяват поради служебна ангажираност по дела пред други съдилища.

Качеството на съдебните актове, постановявани от съдиите при Районен съд – Ивайловград, е добро, за което се съди от факта, че малка част от тях са отменени от горестоящите съдебни инстанции – Окръжен съд – Хасково и Административен съд - Хасково.

Делата в съда се разпределят чрез програма за случайно разпределение – до 30.09.2015 г. - „Лау чойс“, а от 01.10.2015 г. – новата централизираната система на ВСС.

Заложената натовареност на председателя и съдията е равна.

При извършените в съда проверки от Инспектората при ВСС по граждански и наказателни дела не се констатираха нарушения или съществени пропуски. Същото и при ежегодните проверки извършвани от комисии при Окръжен съд – Хасково.

2.6. Съдебно-изпълнение:

В съдебноизпълнителната служба при Районен съд – Ивайловград през 2014 г. са работени 184 дела. Постъпленията от събрани вземания за последните три години са: за 2014 г. – 31799 лева; за 2013 г. – 19373 лева, за 2012 г. - 47744 лева.

2.7. Вписване и нотариална дейност:

Съдията по вписванията изпълнява функциите на нотариус, което ангажира по-голямата част работното му време и дори извън него, което се дължи и на обстоятелството, че води сам и деловодната работа във връзка с нотариалната дейност. При отсъствие се замества от държавния съдебен изпълнител или районния съдия.

През 2012 г. са извършени 1711 нотариални удостоверявания. Събрани са държавни такси в размер на 32375 лева.

През 2013 г. са извършени 1598 нотариални удостоверявания. Събрани са държавни такси в размер на 41450 лева.

През 2014 г. са извършени 1497 нотариални удостоверявания. Събрани са държавни такси в размер на 28674 лева.

Към месец октомври 2015 г. са извършени 1747 нотариални удостоверявания. Събрани са държавни такси в размер над 40000 лева.

2.8. Финансово управление:

Финансовата дейност на съда се води в съответствие със нормативните изисквания от компетентен главен счетоводител под контрола на административния ръководител. Не са налице необосновани финансови разходи. Извършеният през 2013 г. финансов одит не установи съществени пропуски, а някои пропуски в документите, имащи бюрократичен характер, бяха веднага отстранени.

3. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на Районен съд – Ивайловград, набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане:

Видно от гореизложеното Ивайловградският районен съд функционира ефективно и осигурява достъп до правосъдие,

съдебно-изпълнение и административни услуги /нотариални услуги, услуги по издаване на свидетелства и справки за съдимост и др./ на жителите, на юридическите лица, държавните и общински органи и учреждения, които осъществяват дейност в района на Ивайловградската община. Същото се осъществява не на последно място, благодарение на старанието на съдебните служители, съчетаващи в дейността си множество функции.

Във дейността на Районен съд – Ивайловград не се установяват съществени проблеми в досегашната дейност. Това не означава, че не са налице необходимост и възможности за развитие насочени към подобряване на правораздавателната и административна дейност на съда.

Основните стратегически цели за развитие на съда, които си поставям, са:

1. Повишаване на доверието в Районен съд – Ивайловград, а от тук и в съдебната система.

2. Създаване на условие за стартиране на електронното правосъдие.

3. Подобряване вътрешната организация на работа в съда и от тук на качеството на правораздавателната дейност и на предоставяните административни услуги.

Горните цели следва да се постигнат със следните мерки:

1. Предприемане на действия по подготовка и въвеждане на условия за електронното правосъдие.

В този смисъл следва да се предприемат действия по поэтапно осигуряване на достъп до по-голям обем информация, чрез публикуване на протоколите от съдебните заседания и последващо създаване на електронни досиета на делата и осигуряване на достъп до тях;

2. Повишаване на доверието в съдебната система и конкретно в Районен съд – Ивайловград, чрез разясняване на дейността му сред гражданите и подрастващите, чрез инициативи на отворени врати, при които да се предлага достоверна информация за съдебните функции и процедури;

3. Поддържане и повишаване на квалификацията на съдиите и съдебните служители, което следва да се постигне чрез стимулиране на участие в обучения, а също на самообучението.

Компетентните съдии и служители от своя страна осигуряват повишаване на доверието в съдебната система;

4. Изграждането на положителна представа за съда е свързано и с участието му в честването на значими национални събития, като израз на обществена отговорност;

5. От финансова гледна точка целта - спазване на финансова дисциплина, което да се осигури чрез внимателно и оптимално използване на средствата от бюджета на съдебната власт;

6. Оптимизиране на работата свързана с документооборота, като стриктно се спазват правилата установени с ПАС

Оптимизиране и ускоряване на работата по архивиране на делата и унищожаване на тези с изтекъл срок на съхранение, чрез формиране на постоянно действаща експертна комисия, съобразно изискванията на закона и в съответствие с конкретните функции, които изпълняват в съда членовете ѝ, осигуряване на съответно обучение, както и облекчаване от възлагане на други допълнителни функции, за периода на работа. Доколкото вече имам опит в тази дейност, лично ще направлявам и подпомагам дейността на комисията;

7. Балансираност на допълнително възлаганите функции между служителите на съда, чрез правилно определяне на основните компетенции на всеки служител и конкретния обем работа на основната им длъжност, като целта е да се постигне максимално възможна балансираност в натоварването на служителите.

Възлагане на допълнителни функции на районния съдия, съдията по вписвания и държавния съдебен изпълнител, строго съобразено с функционална им компетентност;

8. Максимално добро техническо осигуряване на съда, тоест на работещите в него служители и съдии. Същото, с оглед конкретната достатъчност на техниката, следва да се постигне с правилното ѝ разпределение между отделните служби, служители и съдии;

9. Повишаване на компетентността на всички служители и качеството на изпълняваната от тях работа чрез насърчаване на участието им в обучения, вътрешни обучения и самообучения. Нетолерантност към служители, които отказват да се развиват професионално или нямат нужните качества за заемането на съответните длъжности, с което вредят на работата;

10. Потенциален проблем пред съда е липсата на системен администратор. Същият е решен чрез назначаване, след проведен конкурс, на длъжността деловодител, на служител имащ знания и умения необходими за осъществяване на дейността на системен администратор, но без съответно образование. Следва да посоча, че идеята за търсене на деловодител с такива качества бе моя, но заслуга на настоящият председател на съда е, че я последва неотклонимо, което доведе до положителни резултати за съда и за обслужването на гражданите;

11. Повишаване на доверието на съдебните служители в ръководителя, чрез компетентност, предвидимост, балансираност и диалогичност при вземане на управленски решения, които ги засягат.

Считам, че от съществено значение за правилното функциониране на съда е етичното отношение на ръководителя към подчинените, което предполага именно компетентност, предвидимост, балансираност и диалогичност.

12. Преодоляване на посочения в началото на изложението ми проблем свързан с недостъпността на сградата за хора с ограничена подвижност.

Същият следва да бъде решен с експертиза на сградата и възможността за изграждане на съоръжения за придвижване в нея на хора с ограничена подвижност.

13. Обезпечаване на ограничителен режим за достъп до съдиите, чрез контролиран достъп до етажа, на който са разположени канцелариите им.

Считам, че това ще повиши и доверието в съда, тъй като ще се ограничат възможностите за спекулации с отношенията между съдиите и трети лица, които биха могли да посетят канцелариите им.

14. Сигурността на съдебната сграда и работещите в нея не е напълно обезпечена, тъй като се охраняват от един служител на съдебната охрана.

Следва да се анализира потенциалната опасност и съвместно с органите за охрана на съдебната власт този проблем да бъде преодолян.

15. Развитието на електронното правосъдие поставя проблеми свързани с електронния достъп до съдебни книжа – актове, протоколи, а в бъдеще и на цели дела, изразяващи се в липса на знания и умения на съдебните служители и натоварването им с допълнителни дейности.

Тези проблеми следва да бъдат решени чрез съответно обучение и стимулиране на самообучение.

16. Запазването и постигането на положителни резултати е невъзможно без работата на съдебните служители. Поради това една от мерките за постигане на посочените цели на управлението ще бъде запазването на щатната численост на съда. Същото е необходимо и с оглед нарастващите бюрократични изисквания, а и на изискванията за бърз, включително електронен достъп до правосъдие, водещи до увеличаване работните операции и ангажираност на съдебните служители.

В условията на натиск върху Висшият съдебен съвет за прибързана и поради това хаотична съдебна реформа, основна задача на управлението ми ще бъде и запазване на Районен съд – Ивайловград, но не като самоцел, а като задължение към гражданите за обезпечаване на правото им достъпно, бързо и евтино правосъдие и административни услуги.

Както бе посочено по-горе съда обезпечава достъп до правосъдие и административни услуги, най-вече на хора, живеещи в един от най-изолираните и бедни райони на България. Закриването на съда, а с него и на прокуратурата и службата по вписвания, ще бъде равнозначно на отритване от държавата на тези хора.

Следва да се обърне внимание, че държавата не е търговско дружество, имащо за цел печалба, поради което мотив за отказ от услуга, в случая съдебна, не може да бъде финансов.

Що се отнася до натовареността, към настоящият момент не е даден отговор на въпроса каква е нормалната натовареност, която би следвало да има един съдия, от която да се изведе критерий за силно и слабо натоварени съдилища и съдии.

На интернет страницата на ВСС е публикуван анализ „Значението на районните съдилища в структурата на съдебната система. Критерии за промяна на съдебната карта на съдилищата.”.

В него се предлагат критерий за минимален брой граждани на един съдия - 10000, критерий за минимален брой съдии в съд – 6 - 8 и критерий за времеви достъп до правосъдие – 40 – 60 минути.

Тези критерии не са напълно неприложими към разпределението на населението в България, географските ѝ особености и инфраструктура.

Фактически не съществува възможност гражданите живеещи в Община Ивайловград да достигнат, до който и да е друг съд или въобще град за поставеното като разумно време от 40-60 минути.

Поставеният друг критерий 60000 – 80000 хиляди души в района на един съд означава, че в някои административни области на страната, ще има само един съд, но при това положение няма да може да се изпълни критерият 40-60 минути за достъп, тъй като областните центрове, в които се предполага, че ще бъдат тези единствени съдилища, ще бъдат на разстояние повече от 40-60 минути, при това с обществен транспорт.

Следва да се отбележи, че съдебната реформа при изпълнение на посочените критерии, означава и задължение на органите на изпълнителната власт да осигурят условия за труд на „обединените” съдилища. Съществуващите съдебни сгради такива

условия не могат да създадат. Следва да се разкриват нови, средищни по отношение на обслужваният район съдилища за да се осигури достъпа до правосъдие на гражданите от цялата нова област. Но както бе посочено по - горе, характерното географско положение на Ивайловградската община, не позволява същата да бъде включена към който и да е друг район така, че да се постигне критерият обща численост на населението и времеви достъп до правосъдие.

Ето защо считам, че към момента и в следващите не по - малко от 10 години, Районен съд – Ивайловград е една неизбежна необходимост.

В заключение:

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

При работата си, като административен ръководител на районен съд – Ивайловград ще се старая да бъда компетентен, отговорен и етичен, като допринасям за повишаването на доверието в съдебната власт.

С УВАЖЕНИЕ: 